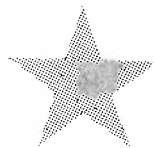

INTERLANGUAGE

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

AMERIKA ESPERANTISTO

*Oficiala Organo de la
ESPERANTO-ASOCIO
de NORD-AMERIKO*

MAR-APR, 1955

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

(*Amerika Esperantisto*)

G. ALAN CONNOR, *Editor*

114 West 16th Street
New York 11
N. Y.

Vol. 69

Nos. 3-4

Co-Editors: Dr. William Solzbacher, Doris Connor, Myron Mychajliw.

Sustaining Board: Portia Anderson, Dr. Luella K. Beecher, Dr. F. W. Breth, John M. Brewer, Allen L. Brown, A. M. Brya, Jarvis E. Bush, C. C. Cummingsmith, S.M., Dr. Lee-Min Han, Horace C. Jenkins, Mrs. S.S. Marks, Bertha E. Mullin, Tony Nabby, George Hirsch, Andrew I. Rogus, Bertha F. Sloan, Harold S. Sloan, Dr. William Solzbacher, Mazah E. Schulz.

Office Assistants: Lola Mae Muse, H. S. Harris.

SELECTED LIST OF NEW ESPERANTO BOOKS (excellent and exciting reading)

-
- La Internacia Lingvo, Faktoj pri Esperanto, Lapenna*, useful information, 192 pp, cloth \$1.75
Fundamenta Krestomatio, Zamenhof, a new edition with notes, 446 pp, well bd. in cloth 3.15
Matematika Terminaro, Bean, definitions in Esperanto, 39 pp.. .35
Himnaro Esperanta, Butler, 236 favorite hymns, 161 pp, flex. bd .60
La Normandaj Rakontoj, Maupassant, 19 stories, 210 pp, cloth 3.60
Adamo kaj Eva, F. Azorin, original Esp. drama in 3 acts, 15 pp. .15
Ivan VI, Mattos, story in verse of Russian boy Czar, 144 pp, bd. 2.25
Jugoslavio kaj Gijaj Popoloj, history & Tito regime, 304 pp, cloth 2.65
La Junaj Detektivoj, Sullivan, short novel in easy Esp, 43 pp. .35
Katalogo de Oficialaj Postaĵoj Kun Esp-Teksto, to 1945, 16 pp. .25
Peer Gynt, Ibsen, Norwegian poetic masterpiece, 258 pp, cloth 2.35
Fingrulino, Hans C. Andersen, famous fable, ill, 18 pp, boards .60
Plena Vortaro de Esperanto, new ed. with "Suplemento", cloth 3.35
Esperanta Legolibro, Migliorini, stories & anecdotes, 187 pp.. .80

(Members of EANA deduct 10% from above prices.)

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.

Jarabono eksterlande por kalendara jaro: \$1.50 aŭ egalvaloro.

Subscription rate in the United States and Canada: \$3.00 per year.

Make checks payable to the *Esperanto Association of North America*.

Patron Membership in the EANA - \$10.00 per year

Regular Membership in the EANA - \$5.00 per year

Student Membership & Armed Forces - \$3.00 per year

AMERIKA ESPERANTISTO

Vol. 69

MARCH-APRIL 1955

Nos. 3-4

ROTARY AND ESPERANTO

ON February 23, fifty years ago, Paul Harris started the first Rotary Club in Chicago. Exactly one month later, on March 23, 1905, the American Esperanto Association, later renamed the Esperanto Association of North America was founded in Boston. On August 7 of the same year, the First Universal Esperanto Congress opened at Boulogne-sur-Mer, France, marking the definite appearance of the world interlanguage Esperanto on the world scene.

Both Rotary and Esperanto have come a long way in these fifty years, and, quite frequently, their ways have crossed or run parallel to each other. A substantial number of prominent Rotarians have learned and used Esperanto, and many members and leaders of the Esperanto movement have become Rotarians.

Why Rotary International and the worldwide Esperanto movement should be interested in each other was demonstrated once more in the February 1955 issue of *Le Rotarien Français*, monthly magazine of the Rotary Clubs of France and North Africa. It carries an editorial titled *Esperanto - The International Language*, signed by Paul Benoît, Governor of the 71st District of Rotary International.

M. Benoît commented on the resolution in favor of Esperanto adopted in December 1954 by the General Conference of UNESCO in Montevideo. He told how "this recalled to me the time of my youth, long ago, when our philosophy professor, wanting to reward us for paying attention to Kant, Spinoza, John Stuart Mill, and Henri Bergson, initiated us into the elements of what was then the new international language, Esperanto..."

"Esperanto has had its ups and downs," the editorial continued. "This is not the place to describe the language in detail and to explain how it works. Most of its basic roots are taken from Greek and Latin. What should interest us, however, at this time is the purpose of the Esperanto movement: to provide and teach an international language designed to facilitate peaceful relations among the peoples."

M. Benoît emphasized that Esperanto does not intend to take the place of the national languages and reminded his fellow Rotarians that he, as President of the Alliance Française, which works for the promotion of the French language and of French culture throughout the world, would never advocate anything that would harm the prestige of his own language. He then concluded:

"It seems to me, and it has seemed to UNESCO, that in the passionate search -- which is in the line of Rotary's endeavors -- for everything that may promote a better mutual understanding and cooperation among the peoples, the use of an international language can and must be a factor contributing effectively to the triumph of universal concord."

At an early moment, Esperanto was brought to the attention of Rotary Clubs in connection with the Sixth Object of Rotary: "the advancement

of understanding, goodwill and international peace through a world fellowship of business and professional men united in the ideal of service." In 1927, at the Eighteenth Annual Conference of Rotary International at Ostend, Belgium, the Rotary Club of Perth Amboy, N. J., presented a proposal for the use of Esperanto as an international auxiliary language.

In May 1929, the Annual Assembly of Rotary International in Britain and Ireland, held at Bournemouth, adopted a resolution in favor of Esperanto. In the same year, the *Rotaria Esperanto-Amikaro* (Rotary Esperanto Fellowship) was founded with headquarters at first in England, then in France, later in Germany, and finally in the Netherlands. Its first president, Douglas P. Boatman, started publication of a bulletin named *Mondamikeco* ("World Friendship"). The Fellowship announced that it was its aim "to aid in advancing the Sixth Object of Rotary International by means of the international auxiliary language Esperanto" and that "Rotary Clubs should have at least one member who can use Esperanto both in interpreting and correspondence."

"The Rotarian" in Chicago, "The Rotary Wheel" in London, and other Rotary publications published articles and news features about Esperanto, and many clubs featured speakers on the subject.

In September 1930, at a Rotary Assembly in The Hague, Sir Charles Mander presented a favorable report on Esperanto, which was followed by two demonstration speeches by the famous Esperanto teacher, Andreo Cseh, of the International Esperanto Institute. As a result, it was proposed that the International Rotary Conference at Vienna, in 1931, should consider the possibility of using and promoting Esperanto, in connection with Rotary's general program of activities.

At Vienna, in June 1931, a lively and comprehensive discussion of the language problem and Esperanto resulted in the following resolution:

"Whereas, in all efforts toward the attainment of the Sixth Object of Rotary, we are at once met by the problem of the language barrier, and

"Whereas, it seems certain that until the language barrier is overcome, complete attainment of our Sixth Object is improbable, Now Therefore,

"It is resolved by Rotary International, assembled in its 22nd annual convention, that the problem of the language barrier and its relation to the Sixth Object of Rotary are, and they are hereby declared to be, matters of major importance and concern to Rotary International;

"It is further resolved that the International Service Committee of Rotary International is hereby instructed to investigate as to what auxiliary language is most practical and what course will be most effective for the acceptance, adoption and promulgation of it as an auxiliary language to their native tongue, and to report to the Board of Rotary."

The International Service Committee of Rotary International met in September 1931 at Zurich and issued a report containing the following:

"The International Service Committee is unanimously of the opinion that a universal language is a substantial factor in the establishment of international goodwill and understanding. It is further of the opinion that, among the auxiliary languages known at the present, Esperanto appears to be the most practical because it is a synthetic language and will probably meet with the least resistance; it is simple and easy to acquire, it

has a fairly large library of literature, it is already in considerable use, its supporters are fairly well organized in groups throughout the world, and it has been endorsed and is being used to some extent by many worldwide organizations.

"The Committee is likewise of the opinion that the best course to pursue in order to assure the acceptance, adoption and promulgation of Esperanto by all nations as auxiliary to their national language, is to seek the cooperation of education authorities in various countries. It suggests that the attention of Rotary Clubs be directed to the value of Esperanto and the importance of promoting its use as an auxiliary language, and that Rotarians and Rotary Clubs be asked to bring the subject to the attention of the educational authorities in the communities, with a view to stimulating these authorities to provide in the school and university curricula opportunities for the study of Esperanto. The Committee is of the opinion that such a procedure may eventually lead city and town, state, provincial and national governments to prescribe Esperanto as a required study for all students, thus developing in the coming generations a knowledge of this universal language with the result that in fifteen or twenty years the peoples of the world will possess a universal medium for the exchange of ideas in the conduct of business.

"As a practical step to this end, the Committee suggests the compilation of a statement setting forth the reason for and against the adoption of Esperanto as the universal language, and recommends that this statement be sent to each Rotary Club with a request that it be used in stimulating discussion."

The Board of Rotary International, however, was unwilling to go quite so far and agreed:

(a) "That this Board is not prepared at this time to endorse the adoption of Esperanto as a universal auxiliary language but does favor the further study of this question by Rotary Clubs;

(b) "That in order to facilitate this study, a statement be compiled and sent to each Club, setting forth the attitude of this Board and containing a resume of the Vienna Convention resolution, the report of the International Service Committee on this subject, and a compilation of reasons for and against the adoption of Esperanto as a universal auxiliary language;

(c) "That the Clubs be encouraged to devote at least one program during this year to the presentation and discussion of this subject."

In 1932, the International Service Committee, whose personnel was different from that of the 1931 Committee, again discussed the language problem and Esperanto and decided on the following resolution to be presented to the 1933 Rotary International Convention in Boston:

"Whereas the need for an international auxiliary language is generally recognized;

"Whereas the Vienna Convention has instructed the International Service Committee to investigate as to what auxiliary language is most practical and what course is most effective to accomplish the acceptance;

"Whereas two successive International Service Committees have arrived at the conclusion that Esperanto seems to be the artificial auxiliary language which has the best chance of being officially adopted by the

various countries;

"Whereas the Convention concurring in the opinion of the International Service Committee realizes that a general use of Esperanto or any other universal auxiliary language is improbable as long as the study of such a language is left to the interest and initiative of individuals or interested groups:

"It is resolved by Rotary International, assembled in its 24th Convention, to authorize the Board of Directors of Rotary International to bring about, or at least to further, the organization of a world conference for the following purposes:

(1) to determine whether Esperanto or any other language shall be used universally as an auxiliary international language;

(2) to effect the adoption of a general educational plan in all countries in which the teaching at schools of the chosen auxiliary language shall be officially recommended or prescribed."

The resolution was adopted by the Boston Convention at which 2,021 Rotary Clubs from 57 countries were represented.

The 1932 International Service Committee also recommended "that the Secretariat continue to give publicity to the work of the International Auxiliary Language Association," an organization operating at that time as "a neutral clearing house for study and information," and claiming that it had "no intention of developing or promoting any new language." Shortly thereafter, however, the organization changed its program and started to elaborate a language project of its own. It seems that this created a certain amount of confusion in some of the leading circles of Rotary International as well as elsewhere.

Esperanto has been used with excellent success in a number of practical projects carried out by Rotary Clubs throughout the world. For instance (according to Professor Herbert N. Shenton's "Cosmopolitan Conversation," Columbia University Press, 1933, p. 429), "the Paris Rotary Club cooperated with other European Rotary Clubs in maintaining an international summer camp for children in Switzerland... Children from nearly every nation in Europe were in attendance at this camp, and it was found necessary to adopt Esperanto as a means of communication. In about three weeks, the report says, the children were able to jabber Esperanto and get along with one another famously."

The International Service Committee of the Rotary Club of Te Awamutu, New Zealand, published and distributed throughout the world a booklet in Esperanto about Rotary (*Kio estas Rotario-Klubo?* "What Is A Rotary Club?") as well as two booklets in English about Esperanto, written by the late A. J. Sinclair, a prominent New Zealand dairyman. In his foreword to one of the booklets, Philip Quick, President of the Te Awamutu Rotary Club, wrote: "The International Service Committee of the Rotary Club in this town has established friendly contact in foreign lands with hundreds of people who do not understand English. This has been made possible by the use of Esperanto, the international auxiliary language. The Rotarian in charge of this work reports that, during 1949, he received over one thousand letters from 48 countries... The phenomenal growth of Esperanto in recent years is evident from the fact that a petition, containing over 16 million signatures to date, is now in preparation

for presentation to the United Nations, asking that Esperanto be recognized officially as an international language."

In 1954, the Rotary Club of Guarapas, Brazil, included the promotion of Esperanto in the program of its International Service Committee.

In this year of 1955, when both Rotary International and the Esperanto Association of North America begin the second half-century of their active lives and try to take stock of what they have achieved in the past and what remains to be done in the future, it may well be worth while to examine again what services Esperanto could render to the Rotary Clubs and of what help the work of the Rotary Clubs could be to the Esperanto movement. The *Los Angeles Examiner* of February 24, 1955 printed extracts from a speech by Dr. Hugh B. Tiner, President of Pepperdine College and past District Governor of Rotary International, delivered at the District's observation of Rotary International's fiftieth anniversary. Rotary's "real challenge" in the next fifty years will be in the development of good human relations all over the world, mainly through the interchange of ideas, cultural assets, and the elimination of illiteracy, he declared. "No other club in the world is as universal as Rotary, because we are established in 89 countries," Dr. Tiner said. "It is one organization that can cut across religious, cultural and economic barriers by developing international goodwill, understanding, and peace."

For its work in the next 50 years, we wish Rotary International the complete success which it deserves. The world interlanguage Esperanto is ready to serve as an effective instrument of communication and cooperation in its world-wide endeavors.

JAPANESE PUBLISHER SPONSORS ESPERANTO SERIES

A world geography in 15 volumes of about 300 pages is being planned by the large Japanese publishing firm Heibonsya in Tokyo, with the support of the Japanese Ministry of Foreign Affairs. The text is to consist largely of articles written by children all over the world. The material is being collected through the use of Esperanto. In connection with this project, Heibonsya has produced an illustrated booklet, *El Japana Lando kaj Popolo*, and is now publishing a bimonthly illustrated bulletin *Infanoj de la Mondo*. Each one of the three issues published so far contains six pages in Esperanto and two pages in English. The first volume of the new encyclopedic set of books, titled "Children of the World", will be devoted to France. A volume about the United States and Canada will be Number Fourteen of the series. Teachers, parents, anyone interested, may send 50c to the Central Office for a complete kit including: Publisher's letter with detailed instruction on how you can participate; the first three issues of the illustrated magazine *Infanoj de la Mondo*; and a copy of the 24pp, illustrated booklet *El Japana Lando kaj Popolo*. Add another 50c if you wish a year's subscription to the magazine. One dollar for everything complete. This is an opportunity for American Esperantists to take part in a great publishing venture. Send your fifty cents for complete kit, or your dollar (if you also wish year's subscription to "Infanoj de la Mondo"), to *Esperanto*, 114 W. 16 Street, New York 11, N. Y.

ESPERANTO IN ACTION AROUND THE WORLD

The President of Italy, Dr. Luigi Einaudi, has accepted an invitation to serve as Honorary Protector of the 40th Universal Esperanto Congress, to be held at Bologna from July 30 to August 6, 1955.

Jules Verne, now again in the news because of the 50th anniversary of his death and because of the remarkable success of the motion picture "20,000 Leagues Under the Sea," was honorary president of the Esperanto Club of Amiens, the French city where he lived. He planned a novel in which Esperanto would have played an important role, but died in 1905, at the age of 77, before he could write it. His granddaughter, Madame Allote de la Fuye, tells in her Jules Verne biography that her grandfather used to say that "the key to human speech, lost in the Tower of Babel, has to be remade artificially" by the use of Esperanto.

Louella Parsons, in her Hollywood Column of April 2, 1955, under the title, "Jack Warner Snaps Up A Classic," commented on the purchase of motion picture rights to Hendrik Willem Van Loon's "Story of Mankind" by Warner Brothers. "The book, published in 17 languages, including Braille and *Esperanto*, has won over 40 awards in literature," she commented. (Van Loon's *Rigardu la Teron*, a huge volume of 448 pages in Esperanto, with many maps and illustrations, is available from EANA at \$5.60 postpaid.)

In Morocco, three Esperanto classes are being taught at present in Meknes, one each in Oujda, Port Lyautey, and Sefrou.

Fashion shows demonstrating the use of Indonesian batik cloth in Western women's fashions were recently organized in Cologne and Godesberg, Germany. Invited guests from society and public life admired what they saw, and Madame Rangkajo Chailan Sjamsu Datu Tumenggung, of Indonesia, gave explanations in Esperanto, which were then translated into German by local helpers. Madame Tumenggung plans similar fashion shows in Brussels, Paris, London, and other cities.

Aŭstralia Hodiaŭ ("Australia Today"), a motion picture in beautiful colors produced by the Australian Government with Esperanto commentary voiced by G. Alan Connor, General Secretary of the Esperanto Association of North America, was shown in recent months with great success in 22 Italian cities including Milan, Turin, Florence, Bologna, Trieste, Genoa, Padua, Vicenza, Verona, Lucca, Parma, Forli, and Catania.

An Esperanto Film Group has been active for several years with headquarters at Bergen-op-Zoom, Netherlands. It has produced a considerable number of film strips including "Sumatra—The Land and the People" and "The Great Flood in the Netherlands."

Brazilian schools where Esperanto is taught represent a great variety of public and private institutions. Latest additions to the list include: the Colegio Camilo Soares at Ubá, State of Minas Gerais, with 60 Esperanto students; the Colegio Macaense at Macaé, State of Rio de Janeiro, with 35 Esperanto students; and the School of the Seventh Day Adventists at Lagarto, State of Sergipe.

Maurice Genevoix, Member of the French Academy (*Académie Française*) and author of "Kaboliot" and other novels, paid tribute to Esperanto in a radio interview in which he said: "Esperanto is not monotonous and has nothing in common with a robot language. It is, on the contrary, natural and flexible... It is capable of expressing the most delicate shades of thought and sentiment... Esperanto will demonstrate its own value and its necessity, placing the responsible leaders of the world's nations in front of a fact which they cannot help recognizing..."

The University of Liverpool, England, has a lectureship in Esperanto, established under the will of the Scottish physician and philanthropist John Buchanan, who died in 1930 and left 4,000 pounds for this purpose.

During the UNESCO Conference in Montevideo, in November and December 1954, the First Universal Esperanto Exhibition was held in the José Batlle y Ordoñez Institute, only a few steps from the Legislative Palace in Montevideo, where the UNESCO Conference was in session. The exposition was a great success and attracted considerable attention in press and radio. Delegates and staff members of many UNESCO missions visited it and obtained in this way a good picture of the aims and achievements of Esperanto.

Clelia Garibaldi, descendant of the famous Italian patriot, Giuseppe Garibaldi, in a recent letter addressed to the Milan Esperanto Group, expressed the hope that "Esperanto will lead future generations to a genuine unity of Europe."

"Coordinated Esperanto Classes" are being taught in the current season at the People's Universities and Adult Education Centres of 21 cities in 10 European countries: Paris and Bordeaux, France; Manchester, England; Brussels, Belgium; The Hague, Haarlem, and Utrecht, Netherlands; Bern and Zurich, Switzerland; Vienna and Salzburg, Austria; Herten and Hildesheim, Germany; Copenhagen, Denmark; Lund, Karlskoga, Nybro, and Koskullskulle, Sweden; Helsinki, Mikkeli, and Outokumpu, Finland. The idea for such a network of "coordinated" Esperanto classes originated in Switzerland, where Dr. Tina Peter-Ruetschi, a member of the Swiss Women's Council and an outstanding leader in adult education work, suggested that a systematic exchange of correspondence and visits among students of such classes held simultaneously and under comparable conditions would not only be a mighty incentive for learning Esperanto, but also a very tangible contribution to the cause of international understanding and cooperation. The scheme has worked remarkably well over the past three years and recently was given a great deal of praise in one of Switzerland's leading newspapers, the *Neue Zürcher Zeitung*.

★ ★ ★ THE EDITOR'S DESK

YOU NEED THE YEARBOOK OF UEA

The Yearbook (*Jarlibro*) of the Universal Esperanto Association has appeared. As a member of EANA, which is the official North American association affiliated with UEA, you need the great wealth of information which the Yearbook provides. Bigger and better than ever, with 310 pages, it lists the Delegates throughout the world, and contains valuable reports and statistics for practical use. UEA Membership with Yearbook is only \$1.25. Send your membership dues to the Central Office of EANA.

"LETTER TO THE EDITOR" CAMPAIGN PRODUCES RESULTS

An increasing number of EANA members are now actively engaged in a letter writing campaign to bring Esperanto to the attention of the people of America. Chairman *Richard T. Vineski* reports that he is happy to welcome the following new members of the Committee: *Charles Roy MacDonald*, *Mrs. Rubey Kelber*, *Josef Trytiak* and *Simon Zemojda*. Every member of the Committee — now 18 in all — is being supplied with eight different letters to send out to a selected list of newspapers.

The excellent results achieved can be noted from the following list of newspapers which have recently published these letters with the names of members (when known) who are responsible: "Jacksonville Journal" & "Florida Echo" by *F. Karl Immeke*; "Fresno Bee" & "Modesto Bee", Cal., by *Francis E. Helmuth*; "Plainfield Journal", N. J., by *Elsie Yungbans*; "Sioux City Journal" by *Richard T. Vineski*; "Decatur Sunday Herald", Ill., by *Donald Broadribb*; "Montreal Standard" by *Howard Huston*; "Ameryka Echo" by *Andrew I. Rogus*; "Ameryka", Philadelphia, by *Josef Trytiak*; "St Johns Evening Telegram", Newfoundland, by *Charles Roy MacDonald*; "Le Droit", "Le Soleil" & "Kitchener-Waterloo Record", Canada, by *Harold Mason*; "Newark Evening News" by *Constance Davis*; "Newark News" by *Jean Hagerty*; "Gwiazda" by *K. Vidikauskas*; "Jersey Journal" and "Long Island Press".

The results for EANA can be noted by a glance at the figures in the friendly competition "Every Member Get A Member" on the following page. So apart from the wonderful promotion work which is being done, practical results and new and enthusiastic members are being obtained. May the forthcoming weeks see even greater results obtained by the coordinated work of the Committee for Letters to Editors.

The Esperanto Association of North America is the official organized body for Esperanto in North America. It was established in 1905, incorporated in 1912, and is recognized by the internal revenue bureau as a non-profit organization for which contributions are deductible for income-tax purposes.

The Esperanto Association of North America

"AMERIKA ESPERANTISTO" EN BIBLIOTEKOJ

LASTATEMPE ni ofte ricevis leterojn de personoj, kiuj interesiĝis pri Esperanto pro iu kialo, kaj tuj serĉis en biblioteko por tie trovi informojn. Jen citaĵo el letero ricevita en Februaro ĉijare: *"I have read the available copies of the American Esperantist deposited in the library of our University. After this study I am now desirous of becoming a member of EANA."* Dank' al multaj niaj membroj, kiuj dum pluraj jaroj donacis abonojn al bibliotekoj tra Usono kaj Kanado, tiuj personoj povas tuj trovi freŝdatajn sciigojn pri la Esperanta movado. Kaj jen kion diras unu bibliotekistino en sia dankletero al donacinto: *"Our student and faculty members deeply appreciate your gift subscription to the Library for the current year. With each issue received we note a larger number of users, especially among students in the English and Languages Department."* Tiuj leteroj montras pli ol mil vortoj la valoron de donacabonoj al bibliotekoj. Estas do, ke ni multe dankas al la jenaj membroj de EANA, kiuj antaŭnelonge respondis al la alvoko donaci abonojn al bibliotekoj: James H. Furay (15), Andrew I. Rogus (12), Donald Broadribb (10), A. M. Brya (10), D-ro Luella K. Beecher (10), Thomas M. O'Neill (10), Herbert Smart (10), Angela Alfaroli (2), Allan Hutcheon (3), Preston Davis, Jr. (3), M. Whipple Bishop (2), D-ro & S-ino Joseph Gamba (2), Joan Harrison (1). Restas ankoraŭ kelkdeko da gravaj universitataj bibliotekoj, kiuj bezonas donacintojn. Kiuj sekvos la bonajn ekzemplojn supre?

La kampanjo *"Ĉiu Membro Varbu Unu Novan Membron"* donas ĉiam pli kaj pli bonajn rezultojn. Ni ĝojas noti jenajn sukcesojn: J. Bush (2), F-ino P. Ziobro (2), H. Kruse (2), R. Vineski (4), A. Rogus (1), J. Scherer (1), Pastro Pausback (1), S-ino L. Fuller (3), J. Willarson (2), Van Allen Lyman (2), R. Powell (1), K. Immeke (1), T. Stewart (1), Dez. Hackett (1), H. Soudée (4). En la pasinta jaro 1954, 38 niaj membroj kune varbis 120 novajn membrojn. Ni listigas kvin personojn, kiuj varbis plej multe: S. M. Williams (21), R. T. Vineski (17), Pastro G. N. Pausback (14), D. Walton (11), D. Hathaway (10). Kiuj estos kvin unuaj plej sukcesintaj varbantoj de novaj membroj por la jaro 1955?

Novaj membroj de la Subtena Komitato estas S-ino S. S. Marks kaj D-ro Lee-Min Han, kiu nun deĵoras en Egiptujo. Ni kore bonvenigas ilin kaj dankas pro la eksterordinara subteno dum la Jubilea Jaro.

Ekstraj donacoj al la Subtena Kaso por la Jubilea Jaro, ricevitaj deŝpost Januaro: Alfred F. Meyers \$2, May D. Van Sloun \$2, Nina W. Rivers \$3, Edward Jackman \$2, Ges-roj Bruce Forrest \$5, Ges-roj Roy T. Holland \$1.55, Weldon T. Myers \$5, J. H. Hazen \$1.81, Mabel R. Vicary \$2, Sinceran dankon.

Novaj Membro-Patronoj de EANA: Lastatempe renovigis sian membrecon en la alta kategorio de Patrono por la Jubilea Jaro la jenaj: Whipple Bishop, Alfred D. Dennison, Sara E. Harris, William A. Knox, Anton Lenhardt, G. Norman McKinney, Eulalia Marks, Andrew O'Reilly, Elsie Yungbans, Pauline Ziobro. Koran dankon!

ORA JUBILEA KONGRESO, MILWAUKEE, 1-4 JULIO

Kiel la prezidanto de la Esperanto-Societo de Milwaukee kaj de la Loka Kongresa Komitato, mi invitas vin kaj bonvenas vin ĉeesti persone la Jubilean Kongreson de la Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko en Milwaukee je la unua ĝis kvara de Julio.

Kvindek jarojn de Esperanto en Usono kaj Kanado! Vere, estas notinda afero. Ne multaj landaj asocioj povas fieri pri tiel daŭra agado. Ŝajnas al mi, ke tio nur substrekas la konatan volontecon de ni novmondanoj subteni la movadojn, kiuj alportos nian plendeman mondon pli proksime al la paco kaj frateco kiun ni tiel deziras. Precipe ni mem sentas tiun fratecon, kaj ni kune kunvenas jare por demonstri nian kredon pri ĝia fina venko, kaj por renovigi nian propran fidon pri la utileco de Esperanto por atingi tiun celon.

Ankaŭ ŝajnas al mi ke Milwaukee estas urbo, kie tiu fido povas fariĝi realaĵo. Dum ĝiaj jaroj de ekzisto, nia urbo estas bonveninta homojn el preskaŭ ĉiuj nacioj en la mondo, kaj ili estas donintaj al Milwaukee kosmopolitan atmosferon, kie toleremo estas la signovorto kaj espero estas la kredo. Ni urĝas, ke vi venu. Ni etendas niajn manojn de bonveno.

Loka Kongresa Komitato:

Jarvis E. Bush Cecile Pollatz
Anthony Nabby Solveig Andersen
Jon B. Willarson Arline Haertle

JARVIS E. BUSH

JARVIS E. BUSH

Prezidanto

D-RO SHINODA, GASTO DE HONORO JE LA JUBILEO

D-RO HIDEO SHINODA

Ni ĝojas anonci, ke la eminenta Esperantisto kaj famkonata medicinisto, D-ro Hideo Shinoda el Japanujo, ĉeestos nian Oran Jubileon kiel nia gasto de honoro. Li estas Prezidanto de la Jamagata Esperanto-Klubo, kunlaboranto de la *Medicina Revuo*, verkisto en Esperanto, membro de TEKA, ISAE, ktp.

Niaj membroj ĉe la Kongreso ĝuos kaj profitos pro lia partoprenado. D-ro Shinoda kunportos kun si naturkolorajn filmojn kun Esperanta komentario, kiujn li montras ĉe la Kongreso en Milwaukee. Unu estas pri la Jamagata Esperanto-Klubo, alia pri la urbo Jamagata, kaj alia pri kolorriĉaj floroj.

D-ro Shinoda superas en la fakoj de ginekologio kaj obstetrikio, kaj li estas famkonata kirurgo pro sia sperto pri operaciaj procedoj.

Post sia vizitado en Usono, kaj partopreno en la Jubilea Kongreso, D-ro Shinoda vizitos Eŭropon kaj ĉeestos la Universalan Kongreson en Bolonjo, Italujo. Lia ĉeesto ĉe la Kongreso en Milwaukee donas aldonan kialon por la ĉeesto de ĉiuj Esperantistoj. Pretigu vin por nepre esti inter la multaj celebrantoj ĉe la *Ora Jubileo de EANA*.

LA VORTARO DE ESPERANTO – FAKTOJ KAJ OPINIOJ

D-ro William Solzbacher

Membro de la Akademio de Esperanto

LA kvara eldono de la *Plena Vortaro de Esperanto* aperis en Paris en 1954 (511 paĝoj) kun 63-paĝa *Suplemento* kompilita de Profesoro Gaston Waringhien, Akademiano. Fine de 1954 ankaŭ aperis la *Matematika Terminaro* de D-ro C. M. Bean, unue en la Dua Parto de la Jarlibro de UEA, poste kiel memstara 39-paĝa volumeto. Oni anoncas la baldaŭan publikigon de du tre ampleksaj verkoj: la unua volumo de *Ilustrita Vortaro de Esperanto* (A-K, 640 paĝoj), de Francisco Azorín en Meksiko (kun Donald R. Broadribb kiel helpredaktoro), kaj *Scienca kaj Teknika Terminaro*, verkita de Ing. Rudolf Haferkorn en Germanujo (en kunlaboro kun D-ro F. J. Belinfante en Usono kaj aliaj), presata en Japanujo.

Estas ankoraŭ neeble diri multe pri la lastenomitaj du verkoj, ĉar ili ankoraŭ ne aperis. La unuajn du mi trarigardis kun granda intereso, intencante verki recenzojn. Sed baldaŭ miaj notoj tiel multiĝis, ke mi hezitis komenci laboron. Evidente la spaco en *Amerika Esperantisto* ne sufiĉus. Fine mi konkludis, ke eble estus pli utile kaj pli interese por la legantoj, se mi skribus nur pri kelkaj aspektoj de tiuj libroj, uzante mian raporton por prezenti kelkajn pli ĝeneralajn rimarkojn pri la Esperanto-vortaro kaj ĝia evoluo.

Unue mi volas doni kelkajn faktojn pri la *Plena Vortaro*. La ĉefa parto estas senŝanĝa represo de la dua kaj tria eldonoj. La *Suplemento* enhavas ne nur vortojn netroveblajn en la antaŭaj eldonoj, sed ankaŭ kelkajn aldonajn difinojn. En la nova formo la *Plena Vortaro* enhavas preskaŭ ĉiujn vortojn, kiujn leganto trovos en la Esperanto-literaturo beletristika, faka kaj ĝenerala. Ĉu ĉiuj tiuj vortoj estas necesaj aŭ rekomendindaj, estas alia demando. Sendube multaj uzantoj konsentos kun Akademiano C. Butler, kiu en *The British Esperantist* nomis la verkon *Troplena Vortaro*. Malgraŭ kelkaj kritikindaĵoj, pri kiuj mi ankoraŭ parolos, la verko estas tre zorge preparita, presita sur bonega papero, bindita en altkvalita fleksebla tolo, en poŝformato. Mi urĝe rekomendas ĝin al ĉiuj Esperantistoj kaj ĉiuj, kiuj serioze studas Esperanton. (La prezo estas \$ 3.35 afrankite, de EANA.)

Pri la *Matematika Terminaro* de D-ro Bean mi nun volas diri nur, ke la publikigo de tiaj fakterminaroj estas laŭdinda servo de UEA. Se vi fariĝas individua membro de UEA, vi ricevos de tempo al tempo en la Jarlibro, tiajn verkojn sen ekstra pago. Verketoj jam eldonitaj de UEA kaj ankoraŭ haveblaj estas: *Marista Terminaro* de P. Clissold, *Fervojna Terminaro* de E. M. Rosher, *Kudra kaj Trika Terminaro* de M. kaj V. Verda (haveblaj de EANA, kvar volumetoj kune, \$ 1.20 afrankite).

Laŭ la *Antaŭparolo* de Profesoro Waringhien en la *Suplemento*, *Plena Vortaro* enhavas 7,866 radikojn, inter ili 966 en la *Suplemento*. El ili 4,425 estas Fundamentaj kaj Oficialaj radikoj. Do 3,441 estas neoficialaj. La plimulto el ili estas internaciaj vortoj, kiuj apartenas al Esperanto laŭ la 15-a regulo de la Fundamento kaj pri kiuj oni ne bezonas diskuti aŭ disputi. Pri aliaj – kaj pri la difinoj de sufiĉe granda nombro da vortoj – diversaj opinioj estas eblaj.

Oni ofte aŭdas aŭ legas opinionon, ke la Akademio de Esperanto devus

oficialigi pli grandan nombron da vortoj, labori pli rapide kaj grandskale, kaj publikigi Oficialan Vortaron kompareblan en amplekso al la *Plena Vortaro*. Oni ne forgesu tamen, ke la *Plenan Vortaron* redaktis Profesoro E. Grosjean-Maupin, tiutempe Direktoro de la Sekcio "Komuna Vortaro" de la Akademio, kun la helpo de tri membroj de la Lingva Komitato (A. Esselin, S. Grenkamp-Kornfeld, G. Waringhien), kaj ke ses Akademianoj (Canuto, Kamaryt, Lapenna, Neergaard, Støp-Bowitz, Waringhien) estas inter la kunlaborantoj de la *Suplemento*.

La Akademio mem nun laboras pri difinoj de la oficialaj vortelementoj. Presita listo de proponitaj difinoj de ĉiuj vortelementoj kun la komenclitero "a" estas dissendita al la Akademianoj por ilia aprobo. Oni povas antaŭdiri, ke ĝi estos oficialigita post kelkaj monatoj. Neeviteble multe da tempo forpasos ĝis fino de la laboro pri vortoj kun komenclitero "z". Kiam ĝi estos preta, la Oficiala Vortaro, kun difinoj, sendube estos grava dokumento utila por la unueca uzo de Esperanto. Sed ĝi ne estos "plena", ĉar la Akademio oficialigas nur vortojn jam sufiĉe elprovitajn en praktika uzo kaj ĉar la vortaro enhavos nur la radikojn, ne la kunmetitajn vortojn, kiuj plenigas la pli grandan parton de ordinara vortaro. Neniu do prokrastu aĉeton de la *Plena Vortaro* ĝis la tempo, kiam la Vortaro de la Akademio estos havebla!

La fakto, ke mi menciis la *Plenan Vortaron* kaj la *Matematikan Terminaron* en la sama alineo, ne signifas, ke ili estas same valoraj kaj fidindaj. La *Plena Vortaro* estas tre zorge ellaborita verko kaj produkto de longega sperto. La *Matematika Terminaro*, kvankam utila kaj valora, estas en kelkaj rilatoj nur eksperimenta. Fakte mi preferus, ke la aŭtoro estu prokrastinta ĝian publikigon iomete, por havigi al si la konsilon kaj helpon de diverslandaj fakuloj.

La sekcio (s), pri statistiko, en *Matematika Terminaro*, evidente estas verkita sen atento pri la *Malgranda Statistika Terminaro* de la Brazilo Instituto de Geografio kaj Statistiko, publikigita en Rio de Janeiro en 1947, (havebla de EANA, en libro pri statistiko, \$1.90 afrankite – vidu piednoton *). La terminoj rekomendataj en la *Malgranda Terminaro* ĝenerale estas preferindaj ol tiuj de la *Matematika Terminaro* kaj pli bone harmonias kun la vortoj en la *Plena Vortaro*, ĝia *Suplemento*, kaj aliaj Esperanto-vortaroj. Jen kelkaj ekzemploj:

MALGRANDA TERMINARO	PLENA VORTARO	MATEMATIKA TERMINARO
mezonombro	mezonombro	mezumo
aritmetika meznombro	aritmetika mezonombro	averaĝo
geometria meznombro	geometria mezonombro	geometria mezumo
harmonia meznombro	harmonia mezonombro	laŭinversa mezumo
mezvaloro	---	laŭampleksa mezumo

Strange estas, ke D-ro Bean diras pri *averaĝo*, ke ĝin proponis D-ro Olav Reiersol, Profesoro en la Universitato de Oslo. Aliflanke la sama Profesoro Reiersol estis la "respondeca kunlaborante pri statistiko" por la *Suplemento* -- kiu uzas la terminon *aritmetika mezonombro*.

Kompreneble la *Matematika Terminaro* ankaŭ enhavas kelkajn statistikajn terminojn, kiuj saĝnas esti preferindaj ol tiuj de la *Malgranda Statistika Terminaro*, ekzemple *devio*, kaj *ekarto*, por kiuj la *Malgranda Terminaro* uzas la tro ĝeneralan vorton *eraro* kun diversaj adjektivoj.

Amerika Esperantisto eble ne estas oportuna loko por diskuti deta-

lojn de faka terminaro, sed mi deziras fari kelkajn ĝeneralajn rimarkojn pri la tendenco enkonduki fakajn terminojn iomete, sed ne multe, diferencajn de vortoj en la komuna vortaro. Ŝajnas al mi, ke tiu tendenco emas fari pli multe da malbono ol da bono, ĉar la vortoj proponataj povas konfuzi la uzantojn de Esperanto.

Ekzemple, flanke de la oficiala vorto *tangento*, D-ro Bean proponas la terminojn *tanĝanto* kaj *tangenso*. S-ro Rosher, en la *Fervoja Terminaro*, proponas la vorton *tanĝento*. Jen do kvar tute similaj terminoj: *tangento*, *tanĝento*, *tanĝanto*, *tangenso*, ĉiu kun aparta difino. Sed kiel oni evitos konfuzon inter la uzantoj? Eble oni bezonas la du terminojn *tangento* kaj *tangenso*, sed estas utopia ideo, ke oni povus havi apartan vorton por ĉiu ideo. Kiel la naciaj lingvoj, tiel ankaŭ Esperanto devas en multaj kazoj utiligi unu vorton en diversaj sencoj, se la lingvo ne devas fariĝi malfacila kaj tro komplikita.

Praktika sperto montras, ke la malmultaj "vortparoj" ekzistantaj en la oficiala vortaro de Esperanto ofte kaŭzas konfuzon inter komencantoj kaj eĉ iuj spertaj Esperantistoj. *Intereso*—*interezo*, *studento*—*studanto*, *fablo*—*fabelo*, *tablo*—*tabulo*—*tabelo*, *artiklo*—*artikolo*, *akordo*—*agordi*, *punkto*—*punto*—*pinto*, *trinki*—*drinki*, *kompromiso*—*kompromiti*, *kompenso*—*rekompenco*, *peza*—*pesi*, *maso*—*amaso*, estas la plej konataj ekzemploj. Tiaj "vortparoj" ekzistas en ĉiuj naciaj lingvoj, kaj ilia nombro en Esperanto ĝis nun ne estas tre granda. Mi opinias, ke ne estas konsilinde pligrandigi ĝin.

De tempo al tempo kelkaj usonaj Esperantistoj klopodas konvinki min, ke nepre bezonata vorto estas *prezidento*, apud *prezidanto*. Ne estas malfacile bone difini du tiajn vortojn, uzante la unuan por alta registara ofico, la alian por pli modesta funkcio. Sed en la plimulto de la naciaj lingvoj ne ekzistas apartaj vortoj por la du sencoj, kaj mi timas, ke, se oni oficialigus la radikon *prezident-*, la plimulto de la Esperantistoj ne respektus la diferencon en la ĉiutaga uzado de la vortoj. La Prezidanto de Usono kaj la prezidanto de sportklubo evidente ne estas samrangaj, sed ambaŭ prezidas, ĉu ne? La Sekretario de la Rockefeller-Fondaĵo kaj la sekretariino, kiu maŝinskribas miajn leterojn kaj raportojn, ne faras la saman laboron, sed tio ne signifas, ke ni bezonas novan terminon por diferencigi la du funkciojn.

La *Matematika Terminaro* proponas la terminon *forso* apud *forto*, kaj *Suplemento* enhavas la verbon *forci*. En *Matematika Terminaro* troviĝas *momento* anstataŭ *momento*, en *Suplemento* *momanto*. La *Matematika Terminaro* havas *rigresa*, *Plena Vortaro* *regresi*. La vortoparo *produkto*—*produo* jam troviĝas en sufiĉe multaj Esperanto-vortaroj, ĉar la trologikemuloj postulas distingon, kiun la angla, franca, germana kaj multaj aliaj lingvoj ne bezonas. Aliaj terminoj proponataj en la *Matematika Vortaro* kaj tre proksimaj al aliaj vortoj estas: *matrikso* (*matrico*), *determinento* (*determinanto*), *cirklo* (*cirkele*), *varianco* (*variante*).

Mi emas opinii, ke oni devus esti treege singarda pri la enkonduko de tiaj terminoj.

(Dua artikolo pri la sama temo sekvas.)

* "O Instituto Brasileiro de Estatística e o Esperanto", 70 paĝoj de valora Esperanta legajo inklusive 6 de la "Malgranda Statistika Terminaro", kaj 110 en portugala lingvo, luksa, ilustrita, grandformata, 180 paĝoj... \$1.90 afrankite.

ESPERANTA KRONIKO

En la oficiala Protokolo de Usona Parlamento la 16-an de Marto aperis pledo por Esperanto en artikolo memore al la 434-a datreveno de la vojaĝo de Magellan kaj lia alboriĝo en la Filipinaj Insuloj. La artikolo skribita de nia filipina samideano M. M. Villareal estis enmetita pere de S-ro Barrett O'Hara, Reprezentanto de la ŝtato Ilinojo.

La gazeto "Synchroscope" de la granda Kompanio Edison en Detroit, Mich., bildigis foton de Edward Sievers kaj rakontis pri lia entuziasmo por Esperanto. La foto montras S-ron Sievers (kun Esperantaj libroj sur breto kaj gazetoj sur muro) dum li montras al la devizo de la gazeto tradukita Esperante jene: "Sinkroskopo estas aparato kiu helpas la generatorojn de la elektra centrejo funkcii kune, kiel ĉi tiu gazeto helpas nin labori kiel teamo por la intereso de ĉiuj."

La Dana Ministerio por Eksterlandaj Aferoj forsendis dum Marto pere de siaj oficialaj informservoj 8-paĝan interesan manuskripton, verkitan tute Esperante, pri la fama aŭtoro Hans Christian Andersen. La 2-a de Aprilo estis 150-jara datreveno de la naskiĝo de tiu eminenta kaj amata "ŝpinisto de sortfabeloj".

La Esperanto-Societo de Milwaukee en kunveno de la 24-a de Februaro montris la filmon "Danlando". La grupo ankaŭ regalis la ĉeestantojn per arango nomata "Progreso-Konkurso", kiu restas ankoraŭ mistero por ni, sed verŝajne efika por la klubanoj. Ĉu eble la klubo povos klarigi la aferon al niaj legantoj? La Societo lastatempe eldonis hektografitan bultenon pri la lokaj kunvenoj, pri planoj por la Jubilea Kongreso, kaj kun sekcio titolita "Via Monata Esperanto-Leciono". Laŭdinda laboro!

Novaj kursoj de Esperanto komenciĝis lastatempe en Naperville, Ill., pro la energia laboro de *Ges-roj Roy E. Holland*. Tiu Esperantista paro gvidas jam tri kursojn, unu en la loka altlernejo, alian en sia hejmo, kaj la trian en la oficejo de S-ino Holland. Ili ankaŭ aktive partoprenas en la agado de la Esperanto-Societo de Ĉikago, kie S-ino Holland servas kiel sekretariino. Dum Februaro Ges-roj Holland pruntedonis al Biblioteko en Downers Grove, Ill., kaj poste enmetis en montrufenestrojn de du lokaj ĵurnaloj, efikan elmontraĵon, kiu prezentas grandan mondan landkarton kun fadenoj ligitaj al poŝtkartoj el 24 landoj, ricevitaĵi pere de Esperanto.

En ekspozicio pri flankokupoj (Hobby Show) sub aŭspicio de la loka Asocio de Gepatroj kaj Instruistoj (PTA), Alexandria, Va., prezentigis montraĵo pri Esperanto. *William Plampin* aranĝis la Esperantan budon por montri sian ŝatatan flankokupon de multaj jaroj.

Ni funebros la morton de Komandanto Richard E. Lambert, je la aĝo 67, la 28-an de Decembro en Plainfield, N. J. Komandanto Lambert estis veterano de ambaŭ mondmilitoj, kaj servis en la Usona Mararmeo dum 40 jaroj. Li unue interesiĝis pri Esperanto kiam li estis junulo, kaj aktive partoprenis kiel membro de EANA de post 1945. Li estis la aŭtoro de la broŝuro "Naskiĝo de la Universalista Kredo", eldonita de li en kopropero kun la Centra Oficejo de EANA en 1951. Ni perdis lojalan samideanon.

Dum la Jara Konferenco de la Asocio de Kluboĵ pri Internaciaĵ Rilatoĵ, 1-4 Aprilo, en St. Louis, Mo., la klubo de Kolegio Shurtleff, Alton, Ill., faris ekspozicion pri Esperanto. Pasintjare tiu kolegia klubo fabrikis serion da lumbildoj pri la celo kaj utileco de Esperanto kaj prezentis ilin antaŭ multaj organizoj. Tiu projekto formis la bazon de materialo por la ekspozicio.

En kunvenoj de la Esperanto-Societo de Nov-Jorko, dum Februaro, Marto kaj Aprilo, oni aŭskultis la plej diversajn kaj interesajn paroladojn faritajn de membroj de la Societo: "Pri Pola Literaturo" de *Andrew I. Rogus*, "Historio de Japana Florarango" (kun demonstracio) de *S-ino Edna MacDonald*, "Averto pri Trompkomercistoj" de advokato *Henry Kruse*. Membroj de la Societo decidis je ĉiu alterna kunveno kune dediĉi sin al la plua studado de Esperanto el la studlibro "La Tuta Esperanto".

La Esperanto-Asocio de Nov-Jersio havis oportunon aŭdi la plenan historion pri "Esperanto kaj UNESCO" dum sia Februara kunveno, kiam *D-ro W. Solzbacher* paroladis antaŭ la grupo. En Marto la Societo ĝuis la prezenton de lumbildoĵ pri Esperanto.

Antaŭ la Komitato pri Eksterlandaj Rilatoĵ de la Usona Senato, kunveninta en Miami en Marto, *S-roj F. K. Immeke* kaj *F. W. Vedder* atentigis pri Esperanto kaj ĝia praktikeco por solvi la lingvan problemon.

Parolado kaj provleciono pri Esperanto estis ĉefero en la Februara programo de la Klubo por Viroj de la Universalista Preĝejo, Dearborn, Mich. *Joseph H. Murray* prezentis faktojn pri Esperanto kaj distribuis Esperantan brosuron pri naskigo de la universalista kredo.

Dek-kvar studentoj en la Universitato de Minesoto nun lernas Esperanton sub la instruo de nia juna agema samideano *Richard T. Vineski*. La kurso okazas sub aŭspicio de la Mond-Registara Klubo.

KANADA INFORMO

Frato Saturnin, S. C., instruisto de lingvoj en la Kolegio "Sacré-Coeur", Kebeko, sukcesis interesigi grupon de studentoj por studi Esperanton. Ili utiligas franclingvan lernolibron, ĉar la lingvo de la kolegio estas la franca.

En la katolika gazeto "Our Family", Saskatchewan, aperis bonega artikolo kun la titolo "Esperanto Is Easy", skribita de *William D. Ryan*. Poste, la poŝforma tutkontinenta gazeto "Catholic Digest", kiu havas pli ol 500,000 legantojn, reprenis la artikolon en sia Aprila numero.

Informpetoj en la franca lingvo ĉiutage envenas al EANA rezulte de leteroj en la ĵurnaloĵ "Le Droit", Ontario, kaj "Le Soleil", Kebeko. Ambaŭ leteroj estas skribitaj de *Harold Mason*.

En la ĵurnalo "Norwood Press", Manitobo, presiĝis artikolo pri Esperanto sub la titolo "Lingvo ne estas baro al uzantoĵ de Esperanto". Niaj samideanoĵ, *Ges-roj R. C. Palmer* atentigis nin pri la supra informo.

En Vancouver, B. C., *Ges-roj Bruce Forrest* daŭrigas sian intereson pri Esperanto, kaj donas sian hejmon kiel renkonteĵon por la loka grupo.

Fred L. Wharff: En novembro pasintjare fariĝis 87-jara. Unu el la plej malnovaj pioniroj de nia movado. Krom Esperanto, scipovas multajn aliajn lingvojn. Instruis Esperanton en la lernejo Montezuma, Kalifornio; en kursoj de la Universitato de Kalifornio; kaj unufoje ĉe konstrulaboro kazerno, la tiel nomata "CCC", en kiu partoprenis pli ol 100 junaj viroj. Nun loĝas kun sia bona amiko **John L. Spence**, kiu lernis Esperanton en 1936. Ili korespondas kun Esperantistoj en 70 diversaj landoj. S-ro Wharff uzas la Esperantan nomon *Kratago* kaj S-ro Spence la nomon *Ciklameno*, kaj tiel estas konataj al multaj siaj amikoj tra la mondo.

Julia May Leach: Unue interesiĝis pri Esperanto pro artikolo en la gazeto "Ladies Home Journal" en 1907. Poste aliĝis al la Bostona Esperantista Societo. En 1910 ĉeestis la Sesan Universalan Kongreson en Washington, D. C., kaj la sekvintan jaron vojaĝis al la Universala Kongreso en Antverpeno, Belgujo. Ĉeestis la 36-an Kongreson de EANA. Daŭre sekvas la agadon de EANA de sia nuna hejmo en Florido.

Walter August Buchheim: Komencis pri Esperanto en 1907 en la Kolegio de Kansas. Dum la jaroj 1912-1914 ĉeestis kurson en la germana urbo Dresdeno, kaj en 1913 ĉeestis la Universalan Kongreson en Bern, Svislando, kie li renkontis D-ron Zamenhof. Iam instruis kurson de Esperanto al skoltroj en Boulder, Col., kaj eldonis bultenon "La Inventisto". Servas kiel Delegito en Denver.

C. H. McKinney: En la aŭtuno pasintjare fariĝis 84-jara. Unue interesiĝis pri Esperanto en 1910 pro artikolo en ĵurnalo, kaj komencis studi sola. Post du tri monatoj entreprenis korespondadon kun samideanoj en 28 landoj. Depost 1910 estas membro de EANA, preskaŭ ĉiam kiel Patrono. Donas ĉiujare 10 donacabonojn de AE por bibliotekoj.

M. Whipple Bishop: En 1908 la pastro unue atentigis lin pri Esperanto pro artikolo en gazeto, "North American Review". Tuj skribis al la eldonisto kaj ricevis responde poŝtkarton kaj la numeron 1092, kiu indikis lian anecon en la Esperanta movado. Servis kiel UEA-Delegito dum 1914-1915. Dum la unua mondmilito eniris armeon kaj poste dum sekvintaj jaroj perdis kontakton kun la Esperanta movado. En 1949 pro agado en la religia movado "Unity", kaj pro multaj leteroj ricevitaj en Esperanto ĉe la Centro de tiu movado, li denove interesiĝis kaj realiĝis al EANA. Ĉeestis la 41-an Kongreson en Spencer, Iowa, kie *por la unua fojo* li aŭdis parolatan Esperanton kaj mem kuraĝis paroli. Nuntempe estas Help-Pastro de la movado "Unity" en Akron, Ohio.

Merton C. McConkey: En la jaro 1906 legis artikolon pri Esperanto en gazeto en kiu estis adreso de la Bostona Societo. Aĉetis lernolibron kaj tuj komencis studi la lingvon. Samtempe komencis propagandi ĝin en sia lernejo. Organizis kun kvin aliaj personoj (unu, Esperantisto el Rusujo) rondeton en Sioux City, Ia. Fariĝis prezidanto de la loka grupo. Instruis kursojn en Chicago, Detroit, Lansing. Estis ano de la loka komitato, kiu preparis la 29-an Kongreson de EANA en Detroit en 1936. Servas kiel Delegito en Lansing.

NOTO: Ni presos pli pri honoraj pioniroj de EANA en sekvontaj numeroj.

DEZIRAS KORESPONDI

Kosto de anonco: Eksterlande, unu vorto aŭ mallongigo por unu cendo (ses vortoj por 1 int. respondkupono); Enlande, unu vorto por du cendoj.

- Brazilo:** Brazila Koresponda Servo, Praça Carlos Gomes 288. *Curitiba.* serĉas kontakton kun korespondemuloj.
- Franĉujo:** F-ino Horault, 3 rue Leclerc Guillory, Angers (M. et L.) 30-jaraĝa fraŭlino deziras korespondi kun koleĝino.
- Germanujo:** Felix Baumgart, Blücherstr. 36, Berlin S. W. 29. Serĉas kontakton kun samideanoj el ĉiuj landoj. 39-jara.
- Hispanujo:** Esperanto-Grupo Moya, Forn, 19-1°, Moya (Barcelona). Fine de majo ni okazigos letervesperon. 25 gejunuloj atendas leterojn.
- Hispanujo:** F-ino Angeles Jorge Exposito, Barriada de la Salud, Calle 5, n-ro 25, Santa Cruz de Tenerife, Kanariaj Insuloj. 16-jara, dez. kor.
- Hispanujo:** Angel Moreno Lara, San Blas 4, Baeza (Jaen). Deziras korespondi pri diversaj temoj kun fraŭlinoj.
- Japanujo:** Yasuyuki Suzuki, *Matuoka Sakai*, Sasima, Ibaraki. 18-jara studento dez. kor. per il. PK aŭ leteroj pri Usona vivo, lernejoj, ktp.
- Portugalujo:** F-ino Maria Alice Matins, Rua de Camoes 103, Porto. Deziras korespondi per ilustritaj poŝtkartoj.
- Turkujo:** Ali Ihsan Güvenç, As. Tbb. Ok. Ap. No. 71, *Beyazit-İstambul.* Dez. kor. pri literaturo, muziko, kaj belecoj de niaj landoj.
- Usono:** James Manix, 11 Linden Avenue, *Greenfield*, Mass. Deziras korespondi pri politiko, fotografado aŭ aliaj temoj.
- Usono:** D-ro S. B. Kahan, 1717 Bryant Ave., *New York* 60, N. Y. Deziras kontaktiĝi kun spertaj Esperantistoj por konversacio kaj praktikado de la lingvo. Telefono: DA 9-2230.
- Usono:** Henri Soudée, 2535 Belmont Rd., N. W., *Washington* 8, D. C. Katolikoj kiuj interesiĝas pri la Katolika Esperanta Movado povas skribi al li por plena informo.

EANA & UEA MEMBERSHIP DUES FOR 1955

The Central Office has enjoyed serving the members of EANA during the past year. It is now time for many of you to renew your membership for 1955.

All categories of EANA membership receive the *American Esperanto Magazine* and all *Bulletins*. Your EANA membership automatically gives you "associate membership" in the international association UEA. You receive coupons (called "membromarkoj") of UEA, and have a right to services of delegates throughout the world.

In addition there are "individual membership" categories in UEA: the *Yearbook* (containing lists of delegates) is supplied for an additional \$1.25 annually; the *Yearbook* and magazine *Esperanto* (monthly) are supplied for an additional \$3.00 annually.

Now is the time for you to renew your membership in your North American association EANA, and in the general international association UEA. Here are the combined membership rates for 1955:

	<i>Armed Forces, H. S. & College</i>	<i>Active Member</i>	<i>Patron Member</i>
EANA Membership & associate of UEA:	\$3.00	\$5.00	\$10.00
EANA Membership & <i>Yearbook</i> of UEA:	\$4.25	\$6.25	\$11.25
EANA Membership with <i>Yearbook</i> and magazine <i>Esperanto</i> of UEA:	\$6.00	\$8.00	\$13.00

THE CONNOR COURSE IN ESPERANTO

Correspondence Course with Vinylite Records
Instruction by Doris Tappan Connor

The "Connor Course" is unique, — it provides real-life disk conversations plus personal instruction. You *converse* with the disk and *confer* with the instructor. Compiled by experts.

The complete "Connor Course" includes the following:

- (1) A lively text, "*Esperanto: The World Interlanguage.*"
- (2) Eight "Vinylite" double-sided 10 records, 78 r.p.m.
- (3) A practical and easy-to-follow "Study Guide" (82 pp.)
- (4) Personalized instruction and guidance of Mrs. Connor.
- (5) Supply of answer paper and printed return envelopes.
- (6) An interesting card game, to develop your vocabulary.
- (7) And finally, an official "Certificate of Achievement".

FOR INDIVIDUAL STUDY: The complete "Connor Course", as described above, will be sent postpaid for only \$36.

FOR GROUP STUDY: Buy one complete master course at \$36. Each additional member pays only \$6 more for Textbook and complete Study Guide for his own use.

Full money-back guarantee. So, place your order NOW:

LINGUAPHONE HOME STUDY COURSES

You can learn *ESPERANTO*, or any other language listed below, by the world-renowned *Linguaphone* Ear-Eye Method. Order through the *Esperanto Book Service* for benefits to both yourself and your *Esperanto Central Office*. You may select:

Esperanto	Russian	Swedish	Persian
Italian	Finnish	Hebrew	Hausa
Irish	Arabic	Bengali	Spanish
Polish	Japanese	Greek	Dutch
Chinese	Latin	German	Afrikaans
Malay	French	Czech	Hindustani
English	Portuguese	Norwegian	Effik

Regular list price for *Esperanto*, complete course, is \$57.50. Most other languages are priced the same. A few higher, a few lower — dependent upon number of records and other factors. Write to *Esperanto Book Service* about any language in which you are interested. Special payments for members of EANA.

Esperanto Book Service, 114 W. 16 St., New York 11, N. Y.